

Contact

Omgevingsbeleid
omgevingsbeleid@pzh.nl

Provinciehuis

Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl/contact

Datum

Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk

PZH-2025-879906299
DOS-2023-0007394

Bijlagen

-

Onderwerp

Reactie op juridische beschouwing in Commissie Economie en Energie van 3-9-2025

Geachte mevrouw [REDACTED],

De Provinciale Statencommissie Economie en Energie heeft ons verzocht op uw juridische beschouwing te reageren. Uw juridische beschouwing ging in op het tot nu toe doorlopen proces rondom de Herziening Omgevingsbeleid 2025 (Herziening 2025), de plicht tot het opstellen van een plan-milieueffectrapport (plan-MER) en het Omgevingseffectrapport (OER) dat wij opstellen om daaraan te voldoen. In deze brief reageren we op de verschillende onderdelen uit uw beschouwing.

Bevoegdheid Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten

In uw beschouwing stelt u dat het aanwijzen of uitbreiden van zoekgebieden voor windenergie een bevoegdheid van Provinciale Staten is. Daarin heeft u gelijk. Zowel het vaststellen van de Omgevingsvisie als de Omgevingsverordening zijn de bevoegdheid van Provinciale Staten. Gedeputeerde Staten zijn echter bevoegd om besluiten van Provinciale Staten voor te bereiden (artikel 158, eerste lid en onder b. van de Provinciewet). Nadere afspraken tussen Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten hierover zijn gemaakt in de werkwijze procedures Omgevingswet. De ontwerp-wijzigingen (herziening) van de Omgevingsvisie, Omgevingsverordening en het Omgevingsprogramma (gezamenlijk het Omgevingsbeleid) zullen dit najaar door Gedeputeerde Staten ter inzage gelegd worden, zodat eenieder daar zienswijzen op kan indienen (afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht). De ontwerp-wijzigingen worden dan ter informatie gedeeld met Provinciale Staten. Definitieve besluitvorming, door Provinciale Staten, over de wijzigingen van de Omgevingsvisie en de Omgevingsverordening zijn voorzien vóór de zomer van 2026.

Het is vanzelfsprekend dat in de voorbereiding van een wijziging van het Omgevingsbeleid mogelijke wijzigingen worden onderzocht of voorgesteld die afwijken van het huidige beleid. Een besluit moet immers deugdelijk worden gemotiveerd (artikel 3:46 Awb) en tot stand komen op basis van een zorgvuldige belangenafweging (artikel 3:2 Awb). Anders zou beleid niet kunnen worden aangepast of geschrapt. Gedeputeerde Staten handelen daarmee conform de letter en geest van hun bevoegdheden.

Plan-mer-plicht

U stelt dat de gedeelde conceptresultaten uit een deelonderzoek van het OER (in uw stukken als concept-OER aangeduid) niet voldoen aan de eisen voor een plan-MER. Het klopt dat het niet dekkend en nog niet af is. Juist om gemeenten de mogelijkheid te bieden input te leveren zijn namelijk al de tussentijdse uitkomsten van een deelonderzoek met hen gedeeld, niet een volledig OER. Het OER, wat ten minste zal voldoen aan de vereisten waaraan een plan-MER moet voldoen, zal bij de besluitvorming over de ontwerp-wijzigingen gereed zijn en gepubliceerd worden. Zo zal het OER bijvoorbeeld een referentiesituatie en een samenvatting bevatten. Het OER zal samen met de ontwerp-wijzigingen ter inzage gelegd worden.

Jurisprudentie

In uw beschouwing refereert u aan de Mer-richtlijn (2011/92/EU, zoals gewijzigd 2014/52/EU). Dat is de Mer-richtlijn voor projecten. Het gaat hier om een plan. In plaats van een project-MER, gaat het hier dan ook om een plan-MER. Het Europese toetsingskader hiervoor is de Strategische milieubeoordelingen-richtlijn (SMB-richtlijn) (2001/42/EG).

Het OER hoeft niet te voldoen aan het Nevele-arrest en de Delfzijl-uitspraak. Het opgestelde OER (plan-MER) voldoet aan de SMB-richtlijn en wordt nog getoetst door de onafhankelijke Commissie van de mer.

Relevante inhoudelijke kaders en luchtvaartveiligheid

In uw beschouwing geeft u aan dat een volwaardig MER moet toetsen aan Europese en nationale kaders. U noemt daar onder andere de vogel- en habitatrichtlijn en Natura 2000. Het OER toetst gebieden op relevante inhoudelijke criteria zoals weidevogelgebieden, maar ook de effecten op soorten zoals vogels en vleermuizen. Natura 2000 vogelrichtlijn gebieden (VR) zijn als harde belemmering vooraf uitgesloten, inclusief een buffer van 500 meter in verband met externe werking.

Daarnaast geeft u aan dat het onderzoeken van windturbines van 240 meter hoogte in een gebied waar harde bouwhoogtebeperkingen gelden, geen redelijke alternatieven oplevert. De bouwhoogterestricties worden wel beoordeeld in het OER. Er zijn gebieden die daarop negatief scoren. Op dit niveau zijn zoekgebieden voor wind echter niet op voorhand af te wijzen op grond van de bouwhoogtebeperkingen. In de projectfase kan dit nader onderzocht worden door een initiatiefnemer, als er zicht is op specifieke positie, locatie, grootte, etc. Radarverstoring zal dan doorgerekend worden door TNO en via het Rijksvastgoedbedrijf moet bij Defensie een verklaring van geen bezwaar worden verkregen. Dit is allemaal nog niet aan de orde bij de beoordeling van gebieden in een plan-MER (zoals het OER).

Presentatie RES-doelen

In het Klimaatakkoord is afgesproken dat als de regio's afspraken zouden maken voor lokale/regionale opwek en als deze niet zouden optellen tot minimaal 35 TWh het Rijk de regie zou overnemen. Gemeenteraden, Provinciale Staten en algemene besturen van waterschappen hebben afspraken gemaakt voor ca. 55 TWh landelijk. Provinciale Staten van Zuid-Holland hebben besloten 6,3 tot 6,8 TWh in Zuid-Holland op te wekken en hebben zich bij het coalitie akkoord hier nogmaals aan gecommitteerd. Gedeputeerde Staten geven daar uitvoering aan.

Overigens geldt dat na het Klimaatakkoord, de Klimaatwet is aangenomen, waarbij de doelstellingen zijn aangescherpt (van 49% naar 55% CO2 reductie) en bovendien de vraag naar lokaal opgewekte stroom. Het Rijk heeft de afspraken in de RES'en omarmd en zij gaat nu uit van het bod van 55 TWh. In het klimaatakkoord is vastgesteld dat energiebesparing niet meetelt in de opgave voor hernieuwbare elektriciteit op land. Dat neemt niet weg dat ook dat belangrijk is. Zonne-energie op dak is ook belangrijk voor de provincie, en voor grootschalige zonnedaken lopen we daarin voorop ten opzichte van andere provincies.

Parallel aan dit onderzoek onderzoekt de provincie momenteel ook de mogelijkheden met betrekking tot modulaire reactoren (SMR's).

Aanbevolen koers voor PS - proces

Het opnieuw doorlopen van de wettelijke stappen die u noemt is volgens ons niet nodig. De stappen zijn en worden op de juiste wijze doorlopen, waarbij bovendien in het kader van de zorgvuldigheid aanvullende bovenwettelijke stappen zijn gezet, zoals het vaststellen van de Startnotitie en het opstellen van een Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD). De NRD is bovendien ter consultatie gelegd en getoetst door de onafhankelijk Commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie mer).

We hopen u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben naar aanleiding van uw juridische beschouwing.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer (DOS-2023-0007394) te vermelden. Meer informatie www.zuid-holland.nl/contact

Afschrift aan:

1. Provinciale Staten